

Fødevareresikkerhed og madsuverænitet

Mad, krig, penge, klima og natur

Det Fælles Bedste

Konference om mad d. 10. marts, 2024

Ole Færgeman

- Fødevareresikkerhed
- Madsuverænitet

- Fødevareresikkerhed: at der er mad nok
- Madsuverænitet

- Fødevareresikkerhed: at der er mad nok
- Madsuverænitet: at der er mad nok og at vi kan bestemme hvordan den bliver til.

Fødevarerikkerhed

- I dagens Danmark lever 6,0% og 2,4% af os med lav hhv. meget lav fødevarerikkerhed* .

*Holm, L., Nielsen, A. L., & Lund, T. B. (2020). Adapting to financial pressure on household food budgets in Denmark: Associations with life satisfaction and dietary health. *Acta Sociologica*, 63(2), 191-208.
<https://doi.org/10.1177/0001699318810095>

Smaaskrifter udgivne af det af Indenrigsministeriet
nedsatte Husholdningsudvalg.

== Nr. 10 ==

Dyrtidskost
samt
Kortfattet Ernæringslære
af
M. HINDHEDE.

X

Husholdningsudvalgets Smaaskrifter
kan af interesserede Institutioner og Foreninger
faas i større Antal til Uddeling ved Henvendelse
til Udvalgets Sekretær, Overretssagfører
Henrik Sachs, Gl. Strand 40.

Udvalgets Oplysningskontor, Gl. Strand 40,
Telefon 6156, er aabent for Forespørgsler
hver Onsdag og Lørdag fra 3-5.

I Kommission hos
G. E. C. Gad.

Pris 10 Ø.

1919

Mikkel Hindhede (1862 – 1945)

- Proteinbehov halvt så stort som antaget, og planteprotein lige så godt som dyrisk.
- Rationeringskommission 1917:
 - rationering: vegetarisk, billigere kost
 - færre kvæg (33% ↓) og svin (83% ↓)
 - alkoholbegrænsninger

Mikkel Hindhede (1862 – 1945)

- Proteinbehov halvt så stort som antaget, og planteprotein lige så godt som dyrisk.
- Rationeringskommission 1917:
 - rationering: lakto-vegetarisk, billigere kost
 - færre kvæg (33% ↓) og svin (83% ↓)
 - alkoholbegrænsninger

dødelighed faldt 34%

Madsuverænitet

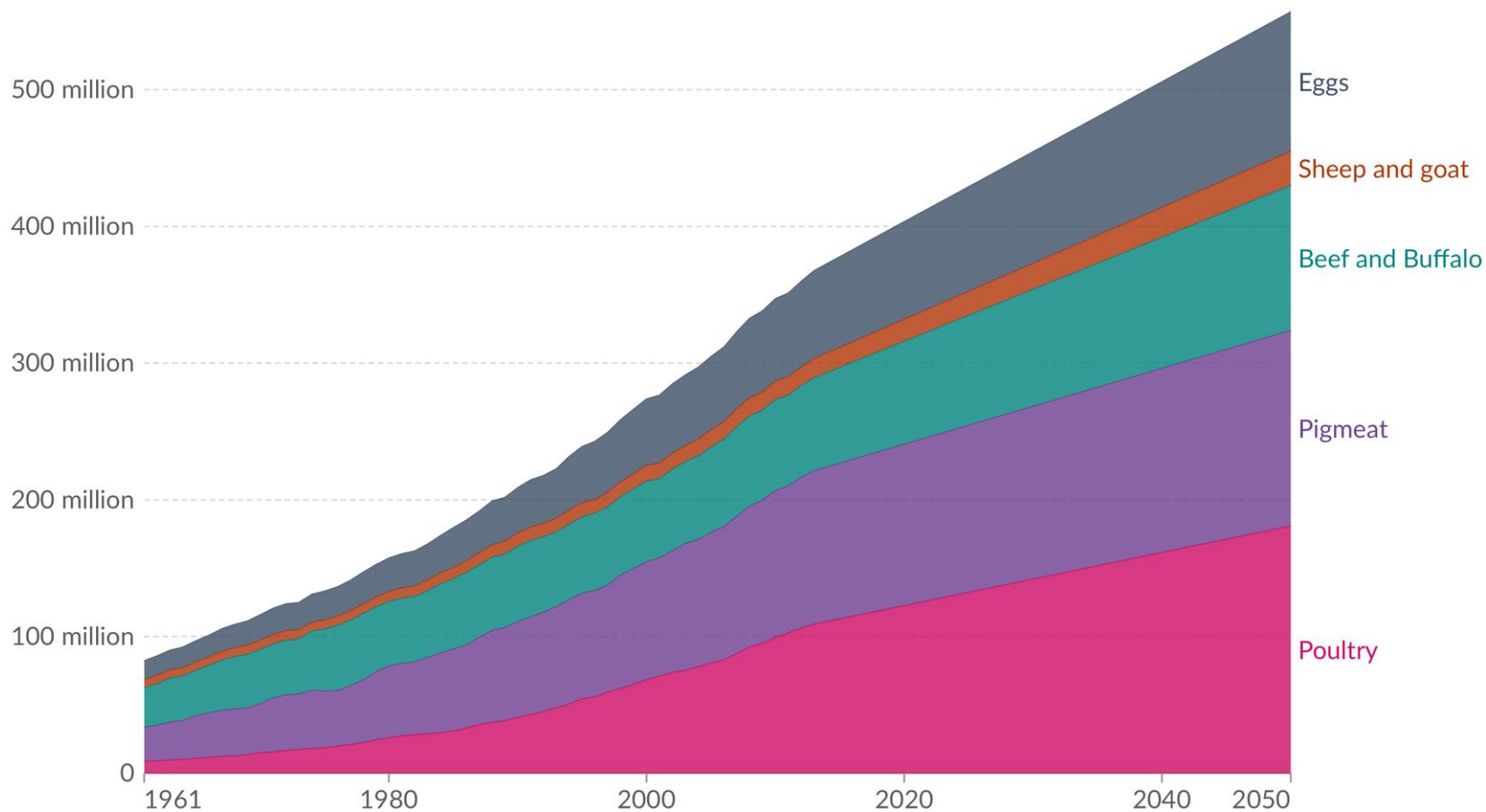
Demokratisk kontrol med bæredygtig
produktion af sund og tilstrækkelig mad fra
mange små landmænd og fiskere.

Vanskeligt i Danmark selv at bestemme hvad vi spiser

- Mekanisering, kunstgødning, pesticider
- Store landbrug afløser små landbrug
- Landmænd afløses af industrifolket
- Fusion af stat, industri og universiteter
- Bioteknisk industri, f.eks.
 - genredigering
 - kultiveret kød

Global meat consumption, World, 1961 to 2050

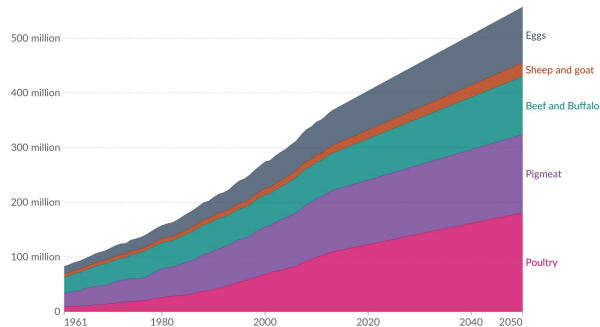
Expressed in tonnes of meat. Data from 1961-2013 is based on published FAO estimates; from 2013-2050 based on FAO projections. Projections are based on future population projections and the expected impacts of regional and national economic growth trends on meat consumption.

Global meat consumption, World, 1961 to 2050

Expressed in tonnes of meat. Data from 1961-2013 is based on published FAO estimates; from 2013-2050 based on FAO projections. Projections are based on future population projections and the expected impacts of regional and national economic growth trends on meat consumption.

Our World
in Data

Data source: Food and Agriculture Organization of the United Nations

OurWorldinData.org/mcat-production | CC BY

At tjene penge på kødeksport, at redde klima og natur,
og kunsten at blæse med mel i munden.

I Danmark bestemmer vi ikke selv hvad vi spiser

- Mekanisering, kunstgødning, pesticider
- Store landbrug afløser små landbrug
- Landmænd afløses af industrifolket
- Fusion af stat, industri og universiteter
- Bioteknisk industri, f.eks.
 - genredigering
 - kultiveret kød

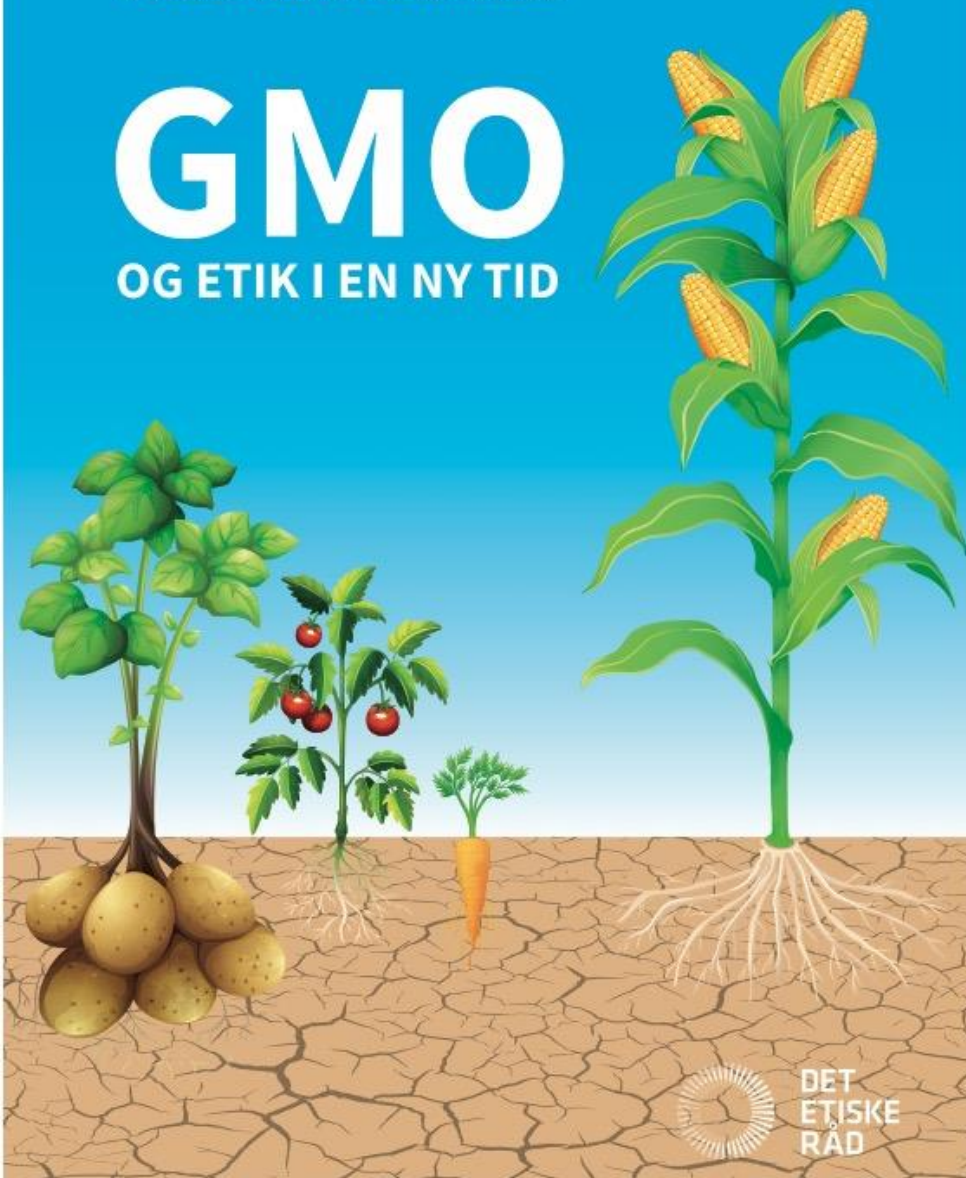
I Danmark bestemmer vi ikke selv hvad vi spiser

- Mekanisering, kunstgødning, pesticider
- Store landbrug afløser små landbrug
- Landmænd afløses af industrifolket
- Fusion af stat, industri og universiteter
- Bioteknisk industri, f.eks.
 - genredigering
 - kultiveret kød

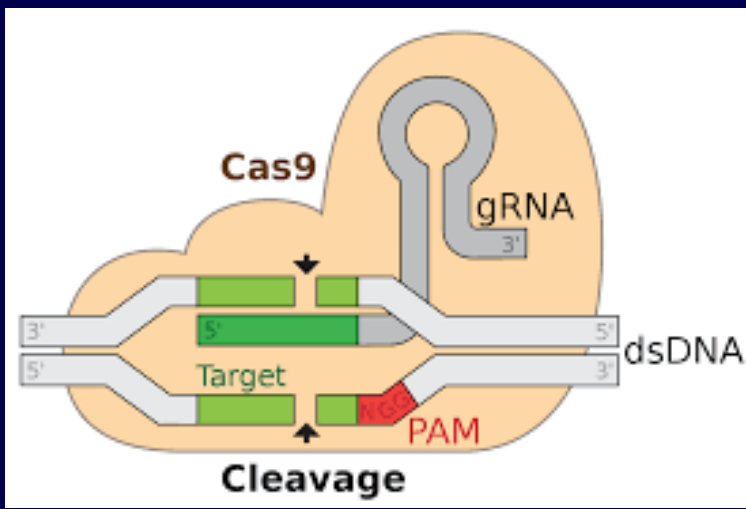
Udtalelse fra Det Ethiske Råd

GMO

OG ETIK I EN NY TID

Klimaforandringer
gør det etisk
problematisk ikke at
anvende GMO og
genredigering.

CRISPR Cas9

- Utilsigtede konsekvenser af brud på DNA strengene
- Tvivl om EU Kommissionens lighedstegn mellem natur og ”redigering” af DNA strengene.

Håb

Fællesskabslandbrug

(Community Supported Agriculture)

Håb?

Konklusioner

1) i Danmark er

- fødevarerikkerhed ikke på forhånd givet,
- madsuverænitet forsvinder mellem hænderne på os.

Konklusioner

2) Lad os opmuntre

- en ny generation af jordbrugere
- Folketinget til igen at nedsætte en (rationerings) kommission til sikring af nok sund mad fra et anstændigt landbrug:
 - mad fra færre dyr og flere planter
 - omsorg for landbrugsjorden
 - jordanvendelse til mad fremfor biobrændsler
 - bedre landmandsskab / ansvarlig biotek
 - langt, langt mindre madspild

Smaa skrifter udgivne af det af Indenrigsministeriet
nedsatte Husholdningsudvalg.

Nr. 10

Dyrtidskost
samt
Kortfattet Ernæringslære
af
M. HINDHEDE.

Husholdningsudvalgets Smaaskrifter
kan af interesserede Institutioner og Foreninger
faas i større Antal til Uddeling ved Henvendelse
til Udvalgets Sekretær, Overretssagfører
Henrik Sachs, Gl. Strand 40.

Udvalgets Oplysningskontor, Gl. Strand 40,
Telefon 6156, er aabent for Forespørgsler
hver Onsdag og Lørdag fra 3-5.

I Kommission hos
G. E. C. Gad.

Pris 10 Ø.

Vi kunne finde ud af det for 100 år siden. Det kan vi
måske også nu.

Smaa skrifter udgivne af det af Indenrigsministeriet
nedsatte Husholdningsudvalg.

Nr. 10

Dyrtidskost
samt
Kortfattet Ernæringslære
af
M. HINDHEDE.

Husholdningsudvalgets Smaaskrifter
kan af interesserede Institutioner og Foreninger
faas i større Antal til Uddeling ved Henvendelse
til Udvalgets Sekretær, Overretssagfører
Henrik Sachs, Gl. Strand 40.

Udvalgets Oplysningskontor, Gl. Strand 40,
Telefon 6156, er saabent for Forespørgsler
hver Onsdag og Lørdag fra 3-5.

I Kommission hos
G. E. C. Gad.

Pris 10 Ø.

Vi kunne finde ud af det for 100 år siden. Det kan vi
måske også nu.

Tak for opmærksomheden.

